Hoe ver gaan we in het betrekken van mensen? Wat vind jij?In mijn werk ben ik constant bezig met bedenken of we iedereen wel genoeg hebben betrokken. Zo ook bij de vernieuwing van het erfpachtstelsel. Maar naarmate ik meer ging begrijpen van de complexiteit van zowel inhoud als het krachtenveld van deze gigantische operatie, begon ik te twijfelen.
Er is namelijk maar één ding waarin mensen geïnteresseerd lijken: de kosten van het nieuwe stelsel. En die worden pas duidelijk in het najaar, voor de formele inspraak. De vraag is: hoeveel zin heeft het dan om mensen nu al te willen betrekken?
Ik neem jullie graag even mee in mijn zoektocht en hoor heel graag jullie reactie.

Volgende mijlpaal: grondwaardecommissie

Het project van erfpachtvernieuwing is opgebouwd in mijlpalen die het proces steeds een andere kant op kunnen leiden. Neem nu de drie wijze heren die ons gaan adviseren over de waardebepaling van erfpacht: de grondwaardecommissie (link naar http://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/erfpacht-uitgifte/vernieuwing/grondwaardecommissie/). Zij komen eind juni met hun onafhankelijke advies en pas dan wordt duidelijk wat erfpacht wetenschappelijk gezien waard zou moeten zijn en wat de stap naar eeuwigdurende erfpacht zou moeten kosten.

Dit soort mijlpalen bespreken we regelmatig met een heel scala aan stakeholders in verschillende settings. Een-op-eengesprekken met partijen als de Vereniging Eigen Huis, de Stichting Erfpachtbelangen Amsterdam en de andere grote steden; expertsessies met makelaars, notarissen en banken; en verschillende klantenpanels en informatiebijeenkomsten. Hierbij spreken we dan ook een flinke hoeveelheid mensen.

Is dat genoeg?

Bij mij blijft het toch knagen, het gevoel dat we een kans laten liggen. Moeten niet alle 110.000 erfpachters de mogelijkheid krijgen iets te vinden van dit belangrijke advies voor we de bestuurlijke reactie gaan opstellen? In deze reactie zal namelijk duidelijk worden wat het nieuwe stelsel zal kosten. Daarna volgt inspraak en krijgt iedereen de kans iets in te brengen, maar is het genoeg?

Ik zei al dat het voor de erfpachter heel simpel is. Het gaat om de kosten. Financiële en juridische afwegingen en de verhouding rechtszekerheid voor de erfpachter versus beleidsvrijheid van de gemeente; allemaal belangrijk, maar eigenlijk té complex om zomaar over mee te kunnen praten. Dat is niet neerbuigend, dat is een feit dat ik aan den lijve heb ondervonden. Het kostte mij en mijn collega's weken, zo niet maanden, om dit stelsel voldoende te doorgronden om te snappen aan welke knoppen we kunnen draaien. Kunnen we dan van erfpachters verwachten dat zij dit sneller kunnen?

In alle contacten die we nu hebben, merken we dat het vooral professionals of goed ingevoerde erfpachters zijn die inhoudelijk mee kunnen praten. En díe spreken we wel. De andere erfpachters die we spreken, zijn toch vooral geïnteresseerd in het bedrag onderaan de streep, en dat is logisch. Maar een gesprek over de kosten is niet heel zinvol. Er kan namelijk geen sprake zijn van onderhandeling.

Forum goed idee?

Toch blijf ik gevoelsmatig 'iets' willen met al die mensen die het direct aangaat en met wie we nu nog niet aan tafel zitten. Wat te denken van een internetforum? Dat geeft mensen de kans input te leveren, vragen te stellen en zorgen te uiten. En ja, ook om te schelden. Maar dat dat niet erg is, bewees de Noord/Zuidlijn al. Grote kans dat er weinig zal gebeuren op zo'n forum, maar dan bieden

we in elk geval wel die mogelijkheid. En ja, natuurlijk moet je er wel iets mee doen. Net als we doen op twitter en met vragen die op de website worden gesteld.

Graag reactie!

Kortom: hoe geef je mensen de kans wel iets te vinden en daar iets mee te doen zonder te vervallen in eindeloze, technische uitleg over waarom bepaalde logisch lijkende zaken niet kunnen? En zonder alleen maar iets voor de bühne te doen? En hoe verhoudt zich dit tot de inspraak die sowieso zal plaatsvinden? Is dat misschien zelfs genoeg en slaan we als communicatieprofessionals soms door in onze wens om iedereen te betrekken? Ik ben heel benieuwd naar jullie reacties, tips en ideeën!